

Electro Convulsie Therapie (ECT)

Inhoudsopgave

Klik op het onderwerp om verder te lezen.

Diagnose	1
Vorbereiding	1
Belangrijke informatie voor de ECT-behandeling	2
De ECT-behandeling	2
Na de ECT-behandeling	2
Dagklinische ECT-behandeling	3
Aantal behandelingen	3
Werkingsmechanisme	3
Bijwerkingen	3
Resultaten	4
Tot slot	4
Belangrijke telefoonnummers	4

Uw behandelend psychiater heeft met u besproken, dat u in aanmerking kunt komen voor elektro convulsie therapie. In deze folder leest u meer informatie over deze behandeling.

ECT is een behandeling voor patiënten met bepaalde psychiatrische aandoeningen. Voor patiënten die voor ECT in aanmerking komen is ECT een waardevol, veilig en effectief onderdeel van de behandeling gaan uitmaken. ECT wordt toegepast volgens de Landelijke Richtlijn ECT.

Diagnose

ECT wordt vooral toegepast bij patiënten met ernstige depressieve klachten. De Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie adviseert om over te gaan tot ECT, als gebleken is dat andere vormen van behandeling (medicatie, gesprekstherapieën en dergelijke) onvoldoende resultaat hebben, teveel bijwerkingen geven of om andere redenen niet kunnen worden toegepast.

Vorbereiding

Voor de behandeling wordt u zowel lichamelijk als psychiatrisch onderzocht. De onderzoeken worden verricht door een psychiater, anesthesist en verpleegkundige. Zij hebben allen ruime ervaring met ECT. Als u in aanmerking komt voor een ECT-behandeling en u hiermee instemt, worden verdere voorbereidingen getroffen. De anesthesist bekijkt of er nog aanvullend onderzoek nodig is alvorens u de ECT ondergaat, bijvoorbeeld bloedonderzoek of een hartfilmpje. De anesthesist bespreekt met u de verdoving (narcose).

Belangrijke informatie voor de ECT-behandeling

- Vanaf 6 uur vóór de ECT-behandeling, mag u niet meer eten; moet u dus nuchter blijven. Tot 2 uur voor ECT mag u helder (bijvoorbeeld water) drinken; daarna niets meer drinken. Het is verstandig vanaf 6 uur voor ECT ook niet meer te roken.
- U moet alle sieraden/piercings en dergelijke uit doen.
- U mag geen make-up dragen, ook geen dagcrème.
- De avond vóór de ECT-behandeling of op de ochtend van de ECT-behandeling moet u uw haren wassen en u mag geen gel in **het haar doen**.
- Eventuele gebitsprothesen (kunstgebit) moet u uitdoen; u krijgt ter bescherming altijd een beetje in tijdens de ECT-behandeling.
- Vóór de ECT-behandeling wordt u gevraagd om uw blaas goed leeg te plassen.
- Soms wordt met u afgesproken dat u bepaalde medicatie de avond vóór ECT niet meer mag nemen. Bepaalde slaapmedicatie heeft een ongunstige invloed op de ECT-behandeling. Uw arts bespreekt dit met u.
- U krijgt kleding van het ziekenhuis aan. U mag in bed gaan liggen. Een verpleegkundige van de afdeling Psychiatrie, vervoert u in dit bed naar de voorbereidingsruimte van de OK (Operatiekamers). Op de voorbereidingsruimte wordt een infuus ingebracht.
- Soms ervaren patiënten geheugenklachten tijdens de periode waarin ze de ECT-behandeling ondergaan; daarom is het verstandig om vooraf bijvoorbeeld codes/wachtwoorden op te schrijven of te delen met een naaste.

De ECT-behandeling

De ECT-behandeling vindt plaats in een behandelkamer op de OK. Hiervoor zijn vaste tijdstippen gepland. Een anesthesioloog, een anesthesie-verpleegkundige, een psychiater, vaak een psychiater-in-opleiding en een verpleegkundige van de afdeling Psychiatrie zijn aanwezig. Vanwege de planning op de OK, kan het voorkomen dat u wordt behandeld door een voor u nog onbekende anesthesioloog en psychiater. Deze zijn altijd ervaren en bekwaam in het uitvoeren van de ECT-behandeling.

Vooraf wordt een infuus geprikt; vaak in de arm/hand. Er worden een aantal plakkers op uw borst en op uw hoofd aangebracht. Dit is om uw lichamelijke conditie tijdens de ECT-behandeling goed te kunnen controleren.

Om uw rechter bovenbeen wordt een band aangelegd, die tijdens de behandeling wordt opgepompt. Hierna wordt door de anesthesioloog via het infuus een slaapmiddel (de narcose) toegediend.

Na het toedienen van dit slaapmiddel valt u binnen een minuut in slaap. Als u eenmaal slaapt, krijgt u via het infuus een spierverslappend middel toegediend. U merkt daarom helemaal niets van de ECT-behandeling.

Als u onder narcose bent, wordt een kortdurende (2 - 8 seconden) zorgvuldig gecontroleerde elektrische stroom gegeven. Hierdoor wordt een epileptisch insult opgewekt. Door de spierverslapping gaat deze niet gepaard met spiertrekkingen, behalve aan uw rechter onderbeen. De psychiater kan aan uw rechter onderbeen beoordelen of het insult goed is. Per behandeling wordt gewoonlijk maar één stroomstoot gegeven. Alleen wanneer het insult als onvoldoende wordt beoordeeld, kan een tweede stroomstoot noodzakelijk zijn. De duur van het insult wordt nauwkeurig gemeten en bedraagt gemiddeld 20-60 seconden.

Enkele minuten na het insult komt u weer bij. De gehele procedure duurt gemiddeld 15 minuten.

Na de ECT-behandeling

Nadat u weer wakker bent, wordt u naar de uitslaapkamer gebracht waar u rustig kunt bijkomen.

Na ongeveer 30 minuten bent u volledig wakker en kunt u onder begeleiding van de verpleegkundige, terug naar de afdeling Psychiatrie of de Dagopname.

Dagklinische ECT-behandeling

In sommige situaties is het mogelijk om de ECT-behandelingen dagklinisch te ondergaan. U wordt niet opgenomen op de afdeling Psychiatrie. Er wordt dan met u afgesproken waar en wanneer u zich moet melden.

Op de dag van een ECT-behandeling mag u na behandeling niet zelf autorijden of zelfstandig reizen. Het is verstandig om te regelen dat iemand uit uw omgeving gedurende de dag en de nacht volgend op de behandeling bij u blijft en u kan helpen indien nodig.

Aantal behandelingen

Het aantal behandelingen is vooraf moeilijk vast te stellen. Gemiddeld zijn 8-14 behandelingen voldoende.

Werkingsmechanisme

Er zijn natuurlijk wel ideeën over wat er bij een ECT-behandeling in de hersenen gebeurt, maar hoe ECT werkt, is nog niet volledig bekend. Aangenomen wordt dat bij depressies het evenwicht is verstoord van bepaalde chemische stoffen (zogenaamde neurotransmitters) die er in de hersenen voor zorgen dat signalen van de ene hersencel op de andere worden overgebracht. Gebleken is dat met een korte stroomstoot dit evenwicht na een aantal behandelingen hersteld kan worden, en depressieve klachten kunnen verdwijnen.

Bijwerkingen

Sommige patiënten zijn, nadat ze weer wakker zijn geworden, een beetje in de war. Dat is niet verontrustend. Dit verschijnsel treedt vaker kort op bij patiënten die narcose hebben ondergaan, en / of een insult hebben gehad. De meeste patiënten willen al snel weer opstaan om wat te eten of te drinken. Sommigen hebben last van hoofdpijn, lichte spierpijn of misselijkheid, maar dat gaat altijd snel weer over.

In de discussie over ECT-behandelingen, hebben de mogelijke geheugenstoornissen veel aandacht gekregen. Uitgebreid wetenschappelijk onderzoek heeft aangetoond dat de kans op geheugenstoornissen toeneemt naarmate het aantal behandelingen groter is. Ook is bekend dat eenzijdige behandeling tot minder en geringere stoornissen leidt dan wanneer de elektroden aan beide zijden van het hoofd worden geplaatst. De geheugenstoornissen hebben vooral betrekking op gebeurtenissen die zich in de periode rond een ECT-behandeling afspelen. Dat wil zeggen dat niet uw herinneringen van eerder worden beïnvloed. Tijdens de behandeling worden de geheugenproblemen zorgvuldig geobserveerd en wordt met u gekeken op welke wijze u hiermee om kunt gaan. In de meeste gevallen verdwijnen de geheugenproblemen binnen 6 weken na het stoppen van de ECT-behandeling. Soms houden mensen ook 6 maanden na de laatste behandeling nog geringe geheugenklachten, voornamelijk over persoonlijke gebeurtenissen.

Resultaten

Uit wetenschappelijk onderzoek komt naar voren dat ECT een effectieve vorm is voor de behandeling van met name ernstige depressies. In een aantal gevallen blijkt ECT-behandeling zelfs levensreddend te zijn. Bij meer dan de helft van de patiënten bereiken we een goed resultaat. Om dat resultaat vast te houden volgt na de ECT-behandeling een nabehandeling. Deze nabehandeling bestaat vaak uit antidepressieve medicatie en verdere begeleiding zodat u uw leven weer op kunt pakken na de depressie.

Soms kan een patiënt toch opnieuw depressief raken en is weer een behandeling nodig. Soms kan dan onderhouds-ECT worden overwogen. Dan wordt, nadat met ECT weer herstel is bereikt, de ECT-behandeling gedurende tenminste 6 maanden voortgezet waarbij de frequentie van de behandelingen geleidelijk wordt teruggebracht tot eenmaal per maand.

Tot slot

Als u vragen heeft over deze behandeling, dan zijn wij gaarne bereid u verder te informeren. Een afspraak daarvoor kunt u maken met uw behandelend arts. Vaak zal ook de verpleging uw vragen kunnen beantwoorden.

Als zich tijdens de behandeling, bijzonderheden voordoen, adviseren wij om contact op te nemen met: de afdeling Psychiatrie bereikbaar op:

- locatie ETZ TweeSteden, nummer (013) 221 5480
- locatie ETZ Elisabeth, nummer (013) 221 3360

Tijdens kantooruren is ons secretariaat bereikbaar via (013) 221 0350.

Voor meer informatie verwijzen wij ook naar de website van onze beroepsvereniging:

<https://www.nvvp.net/website/patienteninformatie>, onder elektroconvulsietherapie (ECT).

Daarnaast is het mogelijk om beeldmateriaal (in de vorm van foto- en videomateriaal) te zien van een ECT-behandeling; vraag dit aan uw psychiater en/of verpleegkundige.

Meer informatie over het inzien van uw eigen medische dossier kunt u vinden op: www.etz.nl/mijnnetz

Belangrijke telefoonnummers

ETZ (Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis): (013) 221 00 00

Locatie ETZ Elisabeth
Afdeling Psychiatrie: (013) 539 33 60
Route 82

Locatie ETZ TweeSteden
Afdeling Psychiatrie: (013) 465 54 80Route 99

Psychiatrie, 41.321 08-20

Copyright® ETZ
 Afdeling Communicatie

Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.